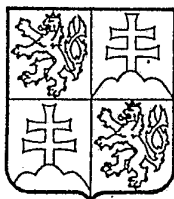

ČESKÁ A SLOVENSKÁ
FEDERATIVNÍ
REPUBLIKA
(19)

FEDERÁLNÍ ÚŘAD
PRO VYNÁLEZY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

273 384

(11)

(13) B1

(51) Int. Cl. 5
A 42 G 1/00

(21) PV 5018-88.I
(22) Přihlášeno 13 07 88

(40) Zveřejněno 12 07 90
(45) Vydáno 27 01 92

(75) Autor vynálezu

BURIAN ZDENĚK ing., LIBEREC, KOSLA ADOLF
ing., NOVÝ JIČÍN, KREJČÍ MILOŠ ing.,
MAKOVSKÝ JIRÍ ing., LIBEREC, PAVLÍK DUŠAN
ing., NOVÝ JIČÍN, SVOBODA LADISLAV ing.,
JABLONEC NAD NISOU, RYŠKA STANISLAV ing.,
KOPŘIVNICE, PŘIKRYL JAN ing., NOVÝ JIČÍN

(54)

Pokrývka hlavy, vytvořená tkaním, pletením
nebo pletenotkaním přízí a způsob její
výroby

(57)

Jedná se o pokrývku hlavy, vytvořenou
tkaním, pletením nebo pletenotkaním přízí
obsahujících syntetická vlákna. Způsob
výroby spočívá v tom, že před zformováním
pokrývky hlavy do finálního tvaru při
teplotě 110 až 200 °C se textilie či
polotovary pokrývky hlavy podrobí tepelné
úpravě při teplotě 110 až 165 °C.

Vynález se týká pokrývky hlavy, vytvořené tkaním, pletením nebo pletenotkaním přízí, obsahujících syntetická vlákna, jakož i způsobu její výroby.

Širším pojmem - pokrývka hlavy - jsou charakterizovány textilní doplňky nošené na hlavě. Jedná se zejména o klobouky, čepice, či pokrývky nošené v různých zeměpisných oblastech. Pochopitelně může jít o zcela nové formy a tvary vzniklé v rámci různých módních vln. U všech těchto pokrývek hlav, které slouží nejen k estetickým účelům, ale i jako ochrana hlavy, zejména před sluncem, je tedy vedle formy požadována i užitnost z hlediska uvedené ochrany. Zajišťování obou funkcí se děje především vhodným materiálem a vhodným tvarem. Z hlediska hygienického je požadována dobrá prodyšnost pro plyny a páry tak, aby byla zejména odvětrána vlhkost vlasové části hlavy. Je pochopitelné, že zvláště u pokrývek hlavy k ochraně proti slunci je očekávána lehkost, jakož i zachování tvaru, a to i při nešetrném zacházení a při větru. Zmíněné pokrývky hlavy se vyrábějí většinou šitím z plátěných či pletených textilií. Pokrývky hlavy z lodyh určitých travin či slámy mají jen omezenou trvanlivost a jejich výroba je značně pracná. Je pochopitelně snaha řešit pokrývky hlavy z různých plastických hmot; většinou však takto vytvořené, mají sníženou hygienickou větrací funkci, nebo zvláště, u strojově vyrobených, zejména v lísech, nedosahují potřebné estetické kritérium. Proto stále převažuje výroba šitím z běžných textilních materiálů. Užití těchto běžných textilních materiálů vytváří však pouze průměrné předpoklady pro hygienu vlasového porostu hlavy, ještě méně však dává předpoklady pro udržení tvarových požadavků. Zajištění těchto požadavků je možné jen užitím různých tužících prostředků, jejichž účinek je často jen dočasný a jejichž užitím se zhoršují povrchové vlastnosti užívaných textilií. Při vlastní výrobě se zatím zvyšuje pracnost a zhoršují možnosti dosažení různých tvarů užitím materiálů s vysokou tuhostí. Všechny tyto nedostatky se projevují jednak ve vyšších nákladech na výrobu pokrývek hlavy prováděnou šitím, jednak omezených možnostech dosahování účelové a estetické kvality.

Uvedené nedostatky řeší pokrývka hlavy podle vynálezu, jejíž podstata spočívá v tom, že syntetická vlákna tvoří minimálně 10 % hmotnostních přízí, vykazují délku 30 až 150 mm a jsou vzniklá štěpením alespoň jednovrstvé anizotropní polyolefinové fólie, například polypropylenové nebo polyetylenové.

Výhodným řešením je to, že anizotropní polyolefinová fólie vykazuje vrstvy z rozdílných polymerů, například polypropylenu a polyetylenu.

Dalším výhodným řešením podle vynálezu je to, že polyolefinický polymer obsahuje minimálně 0,2 % hmotnostní aditiva anorganického původu, například vápenec.

Podstata způsobu výroby pokrývky hlavy spočívá v tom, že před zformováním pokrývky hlavy do finálního tvaru při teplotě 110 až 200 °C se textilie či polotovar pokrývky hlavy podrobí tepelné úpravě při teplotě 110 až 165 °C.

Vynález vychází z morfologického charakteru vláken vzniklých štěpením polyolefinové anizotropní fólie a jejich schopnosti tepelného ztužení, termopojivosti a schopnosti trvale udržet tvar daný formováním při teplotě podle vynálezu. V tomto smyslu je dosahováno vysoké účinnosti zejména u vláken vzniklých štěpením dvojvrstvé fólie, která v jedné vrstvě obsahuje polyetylen. Této jedné vrstvy je užito k termickému pojení a ztužení roztavením polyetylenu, zatímco druhá vrstva vláken - polypropylenová zůstává prakticky nedotčena. Lze předem vytvořit tkaniny či pleteniny s řídkou dostavbou a zpevňovat je, čímž je možno docílit dobré prodyšnosti textilie užitá do pokrývek hlavy. Protože v důsledku roztavení polyetylenu dochází k fixaci tvaru z textilie podle vynálezu vytvořené pokrývky hlavy, má tato předpoklady složitějšího tvarování a docílení vysokých estetických účinků.

Efekt plynoucí z užití vynálezu se projeví v dosažení vysoké kvality pokrývky hlavy. Protože se jedná o kvalitu z hlediska užití a kvalitu estetickou, je předpoklad,

u těchto pokrývek hlavy, docílit jako u módního výrobku dobré prodejní ceny. V důsledku schopnosti textilie udržet potřebnou tuhost i tvar a tento stav docílovat jednoduchou tepelnou úpravou, je předpoklad, že postup podle vynálezu bude spojen s nízkými výrobními náklady, neboť je možno uspořít tužicí materiály i tužicí operace při výrobě.

Vynález bude blíže vysvětlen na příkladech.

Příklad 1

Je vytvořena směsná příze obsahující 40 % 9 cm dlouhých vláken, získaných konvertováním pramenu vláken vzniklých štěpením dvojvrstvé fólie, jednosměrně vydloužené na dloužicí poměr 6,3. Jedna vrstva štěpené fólie tloušťky 17 mm, kde vrstva polypropylenová má 10 μm a vrstva polyetylenová 7 μm . Druhou složkou příze je viskozové vlákno. Příze je utkána řídkou dobavbou a z tkaniny ušita vrchní část klobouku. K vrchní části je přišita plátěná krempa a klobouk je tvarově formován při teplotě 155 °C.

Příklad 2

Způsob je shodný s příkladem 1, s tím rozdílem, že z tkaniny je ušit celý klobouk, čímž není tvar třeba ničím doplňovat. Ostatní postup je shodný s příkladem 1.

Příklad 3

Způsob je shodný s příkladem 1, s tím rozdílem, že z tkaniny je ušita vrchní část sportovní čepice a tato svrchní část je doplněna plátěným štítkem. Čepice je tvarově formována při teplotě 165 °C.

P R Ě D M Ě T V Y N Á L E Z U

1. Pokrývka hlavy, vytvořená tkaním, pletením nebo pletenotkaním přízí, obsahujících syntetická vlákna, vyznačující se tím, že syntetická vlákna tvoří minimálně 10 % hmotnostních přízí, vykazují délku 30 až 150 mm a jsou vzniklá štěpením alespoň jednovrstvé anizotropní polyolefinové fólie, například polypropylenové nebo polyetylenové.
2. Pokrývka hlavy podle bodu 1, vyznačující se tím, že anizotropní polyolefinová fólie vykazuje vrstvy z rozdílných polymerů, například polypropylenu a polyetylenu.
3. Pokrývka hlavy podle bodu 1, vyznačující se tím, že polyolefinický polymer obsahuje minimálně 0,2 % hmotnostní aditiva anorganického původu, například vápenec.
4. Způsob výroby pokrývky hlavy podle bodů 1 až 3, zhotovené technologií tkaní, pletení nebo pletenotkaní, která se formuje do finálního tvaru za spolupůsobení tepelné úpravy, vyznačený tím, že před zformováním pokrývky hlavy do finálního tvaru při teplotě 110 až 200 °C se textilie či polotovár pokrývky hlavy podrobí tepelné úpravě při teplotě 110 až 165 °C.